

Nr 4 y

Skatteutskottets yttrande över vissa i anledning av propositionen 1973: 129 med förslag till lag om anställningsskydd, m.m. väckta motioner.

Till inrikesutskottet

Genom beslut den 6 november 1973 har inrikesutskottet hemställt om skatteutskottets yttrande över de med anledning av propositionen 1973: 129 med förslag till lag om anställningsskydd, m. m. väckta motionerna 1973: 2024 av herr Bohman m. fl. (m), såvitt avser punkten 5 i motionens hemställan, 1973: 2025 av herr Fridolfsson i Stockholm (m), 1973: 2027 av herr Fälldin m. fl. (c), såvitt avser punkten 2 i motionens hemställan, 1973: 2029 av herr Helén m. fl. (fp), såvitt avser punkten 1 i motionens hemställan, och 1973: 2035 av herr Nordgren m. fl. (m, fp).

Med anledning härav får skatteutskottet anföra följande.

Yrkandena i motionerna får ses mot bakgrund av den i propositionen 1973: 129 föreslagna förlängningen av uppsägningstiden och de med anledning därav ökade lönekostnaderna för företagen. Enligt förslaget till lag om anställningsskydd gäller en uppsägningstid för såväl arbetsgivare som arbetstagar av minst en månad. Arbetstagar, som har varit anställd viss minsta tid hos arbetsgivaren, har rätt till längre uppsägningstid om han fyllt 25 år. Uppsägningstiden förlängs successivt med stigande levnadsålder. Den längsta tiden, sex månader, gäller om arbetstagar har fyllt 45 år (11 §). Under uppsägningstiden har arbetstagar rätt till full lön och andra anställningsförmåner (12 §). Från uppsägningslönen får arbetsgivaren emellertid avräkna inkomst, som arbetstagar under uppsägningstiden förvärvat eller uppenbarligen kunde ha förvärvat i annan anställning som han skäligen bort godta (13 §). Vid permittering utgår enligt förslaget full lön, om permitteringen varat mer än två veckor i följd eller sammanlagt mer än trettio dagar under samma kalenderår (21 §).

I motionen 1973: 2035 av herr Nordgren m. fl. begärs i första hand lagstiftning om skattefria avsättningar till lönegarantifonder för att täcka den latenta löneskulden för ett visst antal anställda inom varje företag och i andra hand tilläggsdirektiv till företagsskatteberedningen om kompensation för ökade förpliktelser med anledning av lagen om anställningsskydd. Även i motionen 1973: 2024 av herr Bohman m. fl. begärs

tilläggsdirektiv till företagsskatteberedningen i syfte att undanröja riskerna för att företagens latent löneskulder leder till ökade företagsnedläggelser och arbetslöshet. Motionärerna hänvisar i första hand till möjligheterna att göra skattefria avsättningar till latent löneskulder. Herr Fridolfsson i Stockholm yrkar i motionen 1973: 2025 utredning om skattefri avsättning till latent uppsägningslöner och om ett system med statlig garanti för oförutsedd personalminskning till dess företaget byggt upp sina fonder. Vidare hemställs i motionen 1973: 2027 av herr Fälldin m. fl. om skyndsamt utredning om avsättningar till trygghetsfonder eller ett försäkringssystem, som ger anställda i mindre företag samma anställningstrygghet som andra anställda. Slutligen begärs i motionen 1973: 2029 av herr Helén m. fl. förslag till 1974 års vårriksdag om skattefria avsättningar till trygghetsfonder.

Enligt motionärernas uppfattning kommer en förlängning av uppsägnings tiden samt bestämmelserna om lön vid uppsägning och permittering på sätt förordas i propositionen att medföra en ökad ekonomisk belastning för företagen. Som framhållits i motionerna kan anställningstryggheten garanteras genom försäkringar eller genom skattefria fondavsättningar inom företagen. Utskottet vill för sin del påvisa en annan tänkbar möjlighet, nämligen att företagen får göra skattefria avsättningar till självständiga stiftelser under gemensam förvaltning av arbetsgivare och arbetstagare. Med hänsyn till frågans komplicerade natur är utskottet emellertid inte berett att utan närmare utredning förordna omedelbar lagstiftning i ämnet. Utskottet kan således inte biträda lagstiftningsyrkandet i motionen 1973: 2035.

Enligt vad utskottet erfarit kommer företagsskatteberedningen, som enligt sina direktiv har till uppgift att bl. a. utreda frågan om skattefria avsättningar till olika fondinstitut, att under det fortsatta utredningsarbetet pröva de i motionerna behandlade spörsmålen. Härigenom torde de ifrågavarande utredningsyrkandena i motionerna 1973: 2024, 1973: 2025, 1973: 2027, 1973: 2029 och 1973: 2035 i huvudsak vara tillgodosedda.

Stockholm den 15 november 1973

På skatteutskottets vägnar

ERIK BRANDT

Närvarande: herrar Brandt (s), Magnusson i Borås (m), fru ar Nettelbrandt* (fp), Holmqvist* (s), herrar Kristenson (s), Josefson (c), Larsson i Umeå (fp), Carlstein (s), Sundkvist* (c), Wikner (s), Nilsson i Trobro (m), Westberg i Hofors (s), Olof Johansson i Stockholm (c), Johansson i Jönköping (s) och fru Normark (s).

* Ej närvarande vid yttrandets justering.

Avvikande meningar

1. av herrar Josefson (c), Sundkvist (c) och Olof Johansson i Stockholm (c), som ansett att de avsnitt i utskottets yttrande på s. 2, som börjar med "Enligt motionärernas" och slutar med "vara tillgodosedda", bort ha följande lydelse:

En förlängning av uppsägningstiden samt bestämmelserna om lön vid uppsägning och permittering på sätt förordas i propositionen kommer otvivelaktigt att medföra en ökad ekonomisk belastning för företagen. Om syftet med lagstiftningen inte skall förfelas måste särskilt de mindre och medelstora företagen ges ekonomiska möjligheter att garantera anställningstryggheten. Som framhållits i motionen 1973: 2027 kan detta åstadkommas genom försäkringar eller genom skattefria fondavsättningar inom företagen. En annan tänkbar möjlighet är att företagen får göra skattefria avsättningar till självständiga stiftelser under gemensam förvaltning av arbetsgivare och arbetstagare. Utskottet finner förslagen i motionen 1973: 2027 väl värda beaktande. Den bör därför översändas till företagsskatteberedningen. Härigenom torde ifrågavarande yrkanden i motionerna 1973: 2024, 1973: 2025, 1973: 2029 och 1973: 2035 i huvudsak vara tillgodosedda.

2. av herr Magnusson i Borås (m), fru Nettelbrandt (fp), herrar Larsson i Umeå (fp) och Nilsson i Trobro (m), som ansett att de avsnitt i utskottets yttrande på s. 2, som börjar med "Enligt motionärernas" och slutar med "vara tillgodosedda", bort ha följande lydelse:

En förlängning av uppsägningstiden samt bestämmelserna om lön vid uppsägning och permittering på sätt förordas i propositionen kommer otvivelaktigt att medföra en ökad ekonomisk belastning för företagen. Om syftet med lagstiftningen inte skall förfelas måste särskilt de mindre och medelstora företagen ges ekonomiska möjligheter att garantera anställningstryggheten. Som framhållits i motionerna kan detta åstadkommas bl. a. genom skattefria fondavsättningar inom företagen. Även om utskottet har viss förståelse för motionärernas förslag, är utskottet med hänsyn till frågans komplicerade natur inte berett att utan närmare utredning förorda omedelbar lagstiftning i ämnet. Utskottet kan således inte biträda lagstiftningsyrkandet i motionen 1973: 2035.

Företagsskatteberedningen har enligt sina direktiv till uppgift att bl. a. utreda frågan om skattefria avsättningar till olika fondinstitut. Utredningsuppdraget är emellertid så omfattande och kräver så ingående utredningar och överväganden, att ett slutligt ställningstagande till de i motionerna behandlade spörsmålen inte kan väntas inom de närmaste åren. Med hänsyn till att den nu aktuella frågan kräver en snabb lösning, bör — på sätt yrkas i motionen 1973: 2029 — riksdagen hos Kungl. Maj:t begära att företagsskatteberedningen får i uppdrag att ut-

arbetsförslag, som kan läggas till grund för beslut vid 1974 års vårriksdag, om skattefria avsättningar till trygghetsfonder. Härigenom torde också de ifrågavarande utredningsyrkandena i motionerna 1973: 2024, 1973: 2025, 1973: 2027 och 1973: 2035 i huvudsak vara tillgodosedda.